

Adriaen Coorte

'Asperges, kruisbessen en aardbeien
op stenen bank'

Het samen beleven van kunst

Via een artikel in de *NRC* kwam ik erachter dat vorig jaar de *Volkskrant* Geert Wilders vlak voor de verkiezingen vroeg wat zijn laatste film was. Zijn antwoord: 'Barbie', omdat hij een avond met zijn vrouw wilde doorbrengen. Hoewel hij zich ergerde aan het verhaal, vond hij Barbie, ondanks de progressief-feministische insteek van de film, zo 'leuk' dat hij snel weer wilde kijken.

Het blijkt dus dat kunst verbindt en uitnodigt om samen iets te ondernemen. Naar kunst ga je samen, zoals Geert met zijn vrouw, je spreekt ervoor af, je ontmoet andere mensen, je wisselt ervaringen uit, het verbreedt en scherpt je beeld van de wereld.

Die verbinding, dat weefsel door alle sociale en maatschappelijke lagen van de samenleving heen, is waar onze vereniging ook aan werkt: het samen beleven van

kunst, openstaan voor elkaar en voor verschillende kunstvormen.

De huidige tentoonstelling in ons museum *Kiss my soul* is daar een prachtig voorbeeld van. Er zijn leden die hem vreselijk vinden en er zijn er die hem helemaal geweldig vinden. Het gesprek hierover helpt ons elkaar beter te begrijpen en begrip voor elkaar te hebben.

We zijn intussen met 1100 leden, dus dat geeft veel potentie om samen dat gesprek en die verbinding op te zoeken. Via kunst kom je met elkaar in gesprek. Gelukkig zijn we het niet over alles eens en weten we elkaars gedachten te prikkelen, maar hopelijk blijven we dat doen vanuit interesse in de ander en om te kunnen verbinden. Kunst in welke vorm dan ook helpt daarbij en als je dat ervaart, kan zelfs *Barbie* leuk zijn!

Jasper Meijer, voorzitter

- 1 Bericht van de voorzitter
- 2 VDM berichten
- 3 KunstZin
Buitentekenen
- 4 Interview Anneke van Veen
- 5 Schefferweetjes 12
- 6 Uit het Depot
- 7 Activiteiten VDM
- 8 Tentoonstellingen DM berichten

VDM BERICHTEN

Algemene Ledenvergadering (ALV)

U wordt uitgenodigd voor de Algemene Ledenvergadering (ALV) op woensdagavond 15 mei 2024, waarin het bestuur verantwoording zal afleggen voor het gevoerde beleid in 2023. De ALV zal plaatsvinden in de Schoumanzaal van het Dordrechts Museum. Aanvangstijd is 19.30 uur. De stukken vindt u binnenkort op de website van de vereniging. Verder nemen wij afscheid van het bestuurslid Niels Zegers en onze voorzitter Jasper Meijer en draagt het bestuur een nieuw bestuurslid en de opvolger van onze huidige voorzitter ter benoeming voor. Na het formele gedeelte zal restaurator Johanneke Verhave een voordracht houden over het restauratietraject van het poezenschilderij van Henriëtte Ronner-Knip, dat onderdeel is van de VDM-collectie. De avond wordt afgesloten met een borrel. U wordt verzocht u aan te melden via de website van de vereniging.

Aspergediner

Ook dit jaar is er gelegenheid om voor de Algemene Ledenvergadering met elkaar asperges te eten. Het diner zal plaatsvinden bij Art&Dining en vangt aan om 17:45 uur. Het diner kost €22,- en bestaat uit asperges met een drankje en koffie of thee na. Betaling vindt op de avond ter plekke plaats. U wordt verzocht u aan te melden via de website van de vereniging.

Kandidaat voorzitter

Na acht jaar heeft Jasper Meijer er twee termijnen als voorzitter opzitten. Hij zal daarom in de komende ALV de hamer overdragen aan zijn opvolger.

Het bestuur is verheugd Anneke van Veen als nieuwe voorzitter te kunnen voordragen. Via het interview in dit *Lentebericht* stelt ze zich graag aan u voor.

Vacature Bestuurslid VDM

Bestuurslid Niels Zegers zal zich na een eerste termijn van vier jaar in verband met persoonlijke omstandigheden niet herkiesbaar stellen. Helaas zal hij dus tijdens de komende ALV op 15 mei 2024 aftreden. Hiermee ontstaat een vacature voor een nieuw bestuurslid.

Het bestuur bestaat uit zes leden die als team elkaar aanvullen en divers zijn in persoonlijkheid en competenties. Het nieuwe bestuurslid zal naast algemene bestuurlijke taken de portefeuille ledenwerving, sponsoring, KunstZin! en externe relaties op zich nemen. We zoeken iemand met een brede belangstelling voor kunst en cultuur, die op de hoogte is van wat zich binnen en buiten de vereniging afspeelt. We zoeken iemand die sociaal vaardig is en goed kan communiceren met de leden, de commissies en met externe partijen. Heeft u interesse, stuur dan een korte e-mail of vraag om nadere informatie bij onze secretaris Richard Coenraad via info@verenigingdordrechtsmuseum.nl.

Vrijwilligs leden Activiteiten commissie gezocht

Houdt u van organiseren, aanpakken of bent u creatief en geïnteresseerd in kunst en cultuur? Dan is deze rol iets voor u. Samen met de andere leden binnen de werkgroep activiteiten bedenkt, plant en organiseert u maandelijks activiteiten. Deze activiteiten moeten aansluiten bij de interesse van onze leden en kunnen in

nauw overleg met het museum vorm krijgen.

Het werk kost maximaal een dag per week. Naast de creativiteit om interessante activiteiten te bedenken, zoeken we ook iemand die deze goed weet te organiseren. Heeft u interesse om mee te draaien in een gezellig en bevlogen team of kent u iemand die zich wil inzetten voor VDM, stuur dan een korte e-mail of vraag om nadere informatie bij onze secretaris Richard Coenraad via info@verenigingdordrechtsmuseum.nl.

Vrijwilliger ledenadministratie gezocht

Op de oproep voor nieuwe vrijwilligers voor de commissie ledenadministratie hebben drie leden gereageerd. Inmiddels worden twee leden ingewerkt door ons lid Jos Faaij. Graag willen we de commissie versterken met een extra nieuw lid. De werkzaamheden betreffen onder meer het verzenden van museum-pasjes en welkomstpakketten en het verwerken van mutaties in de digitale ledenadministratie. De commissie komt wekelijks op woensdag samen in het museum. Als u interesse heeft kunt u contact opnemen met de secretaris via richard@verenigingdordrechtsmuseum.nl

Geef uw e-mail door!

Ontvangt u VDM-nieuwsberichten via e-mail? Als dit niet het geval is, hebben wij mogelijk een oud of geen e-mailadres van u. Geef uw e-mailadres aan ons door. Ook uitnodigingen voor openingen worden met e-mail verzonden. U kunt uw e-mail doorgeven aan de secretaris via richard@verenigingdordrechtsmuseum.nl

Op 28 januari 2024 vond de eerste bijeenkomst van KunstZin plaats in het Hof. In een overvolle zaal ontvingen wij de Dordtse kunstenaar Gerhard Lenting, die vol enthousiasme over zijn werk vertelde en dit ondersteunde met prachtige beelden. Dat hij naast houtsculpturen van menselijke figuren ook landschapsprojecten in Europa heeft vormgegeven, was voor velen onbekend en benadrukt de veelzijdigheid van deze kunstenaar. De opzet voor Hanneke van Dordt zal velen in Dordrecht bekend zijn, net als de problematiek eromheen, waardoor er nog geen enkele zekerheid is of dit werk inderdaad op de plaats komt die uitgezocht is bij de Stads-werven.

Na deze levendige lezing, die langer duurde dan gepland - maar waarbij niemand zich verveelde - was het tijd voor de borrel in museumcafé Hofspot. Verschillende VDM'ers hadden introducees meegenomen en een aantal daarvan hebben we inmiddels als nieuw lid mogen verwelkomen.

De volgende bijeenkomst is op zondag 28 april. Houd onze website in de gaten voor meer informatie. We willen u graag uitdagen als VDM-lid om met geïnteresseerden te komen en hen ervan te overtuigen lid te worden van onze mooie vereniging.

Nelleke Smits-Oerlemans, *bestuurslid*

Bezoekersaantallen DM in 2023

Het Dordrechts Museum heeft 2023 afgesloten met mooie bezoekersaantallen. André Besseling, zakelijk directeur, geeft aan dat hoewel het

streefaantal van in totaal 140.000 bezoekers over alle drie de hoofdlocaties net niet is gehaald (het waren er ruim 133.000), Huis van Gijn relatief gezien de beste score heeft behaald (meer dan 32.000 t.o.v. 26.000 vorig jaar). Ook DM heeft het streefaantal van 85.000 ruim gehaald. Het Hof van Nederland blijft achter met bijna 15.000, maar we wisten dat het streefaantal van 25.000 voor 2023 erg ambitieus zou zijn. Ook leuk dat we in DM net meer bezoekers hebben gehad dan in 2019 (het laatste pre-corona jaar). Als we de bezoekers van de Regentenkamer, de studiezaal (in feite onderdeel van de locatie Hof) en het depot meetellen, zitten we zelfs op de 142.000! Veel reden om trots te zijn op het afgelopen jaar. Tegelijk een reden om de ambities voor 2024 en verder vast te houden. Er is nog zeker verdere groei mogelijk én financieel noodzakelijk, op al onze locaties.

Niet alle bezoekers zijn namelijk ook betalende bezoekers. Wat betreft de grote entree-inkomsten blijven we wat achter ten opzichte van de groei.

Vooraankondiging Pictura 250 jaar Buitentekenen, Gezicht op Dordrecht

In de zomermaanden van 2024, namelijk in mei, juni, juli en augustus, organiseert Pictura op vier zaterdagen workshops Buitentekenen voor amateurtekenaars uit Dordrecht en omstreken, onder leiding van een professionele kunstenaar. De workshops zijn verdeeld over twee tijdvakken, namelijk 's ochtends van 10.00 tot 13.00 uur en 's middags van 14.00 tot 17.00 uur. Kosten zijn €15 per dagdeel. Twee van de zaterdagen hebben het thema 'Gezicht op Dordrecht'. Op die dagen wordt het huidige uitzicht op Dordrecht vanaf de oever van de Oude Maas aan de Zwijndrechtse kant van de rivier getekend, en de andere zaterdag vanaf de oever van de Beneden Merwede aan de Papendrechtse kant.

Veel kunstenaars zijn ons hierin voorgedaan: aan de Papendrechtse kant staat langs de oever het voorbeeld van Albert Cuyp, in Zwijndrecht vinden we werken van Jongkind en Schotel. Maar ook 'jongere' Picturianen zoals Willy Sluiter en Daan Mühlhaus hebben Dordrecht vanaf de overkant van de rivier vereeuwigd. VDM-leden krijgen de gelegenheid om deel te nemen aan de workshops. Houd onze website in de gaten voor meer informatie.

PICTURA/
250 JAAR

In gesprek met **Anneke van Veen,** beoogde nieuwe voorzitter van VDM

Door Annemarie van Huis, cie. PR

Wil je ons iets vertellen over je achtergrond?

Ik zet me in voor de kwaliteit van onze leefomgeving op verschillende manieren. Als adviseur, programma-manager, ontwikkelaar en als vrijwilliger, met zowel lokaal als lokaal bereik. Ik ben opgeleid in het groen en vervolgens in het water- en natuurbeheer beland. Zo was ik 10 jaar lang dagelijks bestuurder bij het waterschap. Ik ben betrokken bij diverse activiteiten. Samen met de dochter van Ada van de Vijver, Merike, heb ik een kinderboekje uitgebracht over het belang van groene tuinen.

Het afgelopen jaar ben ik ook actief geweest in het PFAS-dossier. Het is nooit saai. Mijn gezin bestaat uit mijn man en twee volwassen zonen, met hun partners.

We nemen aan dat je culturele belangstelling hebt. Hoe is die interesse bij jou ontwikkeld of overgedragen?

Van huis uit was er weinig interesse voor kunst. Dat begon pas toen ik met mijn vriendje (nu man) naar een mu-

seum ging en voor een schilderij van Magritte stond. Ik was overweldigd en verkocht. Vraag me niet naar namen en jaartallen, daar heb ik een slecht geheugen voor. Maar ik weet wel dat kunst me diep kan raken. Dat gun ik iedereen.

Hoe belangrijk vind je het betrekken van de jeugd jongeren bij ons cultureel erfgoed en waar liggen voor hen de kansen volgens jou?

Belangrijk. Ik weet dat het voor mij destijds een *eye-opener* was. Ik denk dat jongeren gewoon moeten worden blootgesteld aan kunst, ongeacht hun leeftijd. Het opent nieuwe perspectieven en kan veel betekenen voor hun persoonlijke ontwikkeling. Maar de vraag is of de jeugd betrokken wil worden: je moet ze eerst vragen om

mee te denken. Binnen het museum lopen programma's voor jongeren. Maar ook daarbuiten: ik weet dat er een aantal actieve jongerengroepen zijn verbonden aan de bibliotheek.

Wat doet een VDM-voorzitter eigenlijk allemaal? Wat zijn jouw plannen?

Zelf ben ik nogal verkennend ingesteld, dus ik ga eerst eens kijken en luisteren. En die taken: ik zou zeggen, allereerst samen met de andere bestuursleden zorgen voor het reilen en zeilen van de vereniging en voor het behalen van de doelen zoals die in de statuten staan. Ik weet dat ik als voorzitter lid word van een goed geoliede club. En uiteindelijk maken de leden en de actieve vrijwilligers de Vereniging! Ook kijk ik uit naar het contact met de directie van het museum. Ik ben al een tijdje lid en erg gehecht aan dit museum, dus ik vind het wel spannend hoe dat allemaal gaat werken. Het is voor mij een heel nieuwe omgeving. Ik hoop een bijdrage te kunnen leveren aan de toekomst van een Vereniging met zo'n rijke historie.

Wat is voor jou het topstuk in de Dordtse musea en waarom?

De brug bij Noorden van Weissenbruch is voor mij het topstuk. Ik vind het een fantastisch schilderij. Je ziet erg weinig, maar je hebt genoeg om van alles in te vullen. Bovendien hebben we goede herinneringen aan de Nieuwkoopse Plassen van het wedstrijdzeilen en kanoën.

Als je van een ander Nederlands museum een topstuk mocht lenen, wat zou dat zijn en waarom?

Wat een moeilijke vraag. Het zette me echt aan het denken. Moet het een portret zijn, een landschap, een stilleven, abstracte kunst? Portretten maken is heel moeilijk. Ik heb een aantal jaren portretles gehad bij Barbara Kruijt. Ik heb diep respect voor schilders als Jan Veth. Maar uiteindelijk kwam ik uit bij een landschap. Vooral omdat schilders er vaak in slagen de schoonheid van de natuur te tonen aan mensen die er normaal gesproken niet veel aandacht aan besteden. Zoals het *Korenveld onder onweerslucht* van Van Gogh, de prachtige schilderijen van het Gein van Mondriaan, Hockney die telkens weer verrast. Of de prachtige landschappen van Tholen, de man die echt bomen kon schilderen. Ik ben gefotografeerd door het Dordrechts Museum onder een wilg van Erik Andriessse tijdens de *Bezielde Bomen* tentoonstelling. Ook dat was zo prachtig weergegeven. Kortom, ik zou graag een zaal vullen met mijn favorieten!

FOTO ERIK ANDRIESSEN

Een leven van uitersten

Waarde Oom Nol, het eerste ogenblik tijd gebruik ik om Uw te melden dat wij alle gelukkig levendig hier uit zijn gekoomen. Tot het laatste ogenblik hebben wij getragt de boel bij mekaar te houden dan het was onmogelijk. Met eenige weinige vrienden hebben wij de Koninglijke familie gered, en met groote moeite vooral de Hertogin van Orleans en haar kinderen uit de kamer der gedeputeerde gered en voor het ogenblik in veiliger staat verschuild.

Vaarwel Waarde Oom, omhels alle voor ons.

Dat wij alle volmaakt arm zijn voor het ogenblik spreekt vanzelve.

Zondag 27.

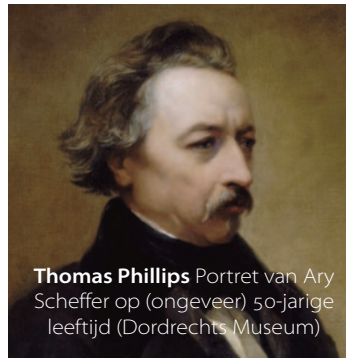
Zo bracht Ary Scheffer op 27 februari 1848 zijn Hollandse familie kort op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in Parijs. Zijn Nederlands was wat roestig geworden, maar nog steeds goed te volgen en zijn spelling zal in die tijd ook geen wenkbrauwen hebben

Horace Vernet Barricade Rue Soufflot – een voorbeeld van de chaotische situatie in Parijs 1848

doen fronsen. De inhoud van de brief waarschijnlijk wel, want alweer was hun neef in de turbulentie van een revolutie terechtgekomen. Koning Louis Philippe had alle krediet bij de bevolking verspeeld, ook bij

Ary en zijn broers trouwens. Liberale burgers stelden eisen ten aanzien van meer invloed op het regeringsbeleid en veranderingen in de grondwet. Ary begreep en deelde hun verlangens. Dat nam niet weg dat hij als officier in de Nationale Garde een eed van trouw gezworen had aan de koning en die gelofte wilde hij niet breken. Met gevaar voor eigen leven hielp hij de hele koninklijke familie ontsnappen aan een woedende menigte. Koelbloedig en creatief (een

Thomas Phillips Portret van Ary Scheffer op (ongeveer) 50-jarige leeftijd (Dordrechts Museum)

verkleedpartijtje waarbij een van de prinsen zijn kleren ruilde met een soldaat) nam hij de leiding en wist zo een bloedbad te voorkomen.

Ook na de vlucht van de koninklijke familie naar Engeland bleef Ary als commandant in de Nationale Garde meewerken aan het herstel van de openbare orde. Hij gruwde van de vernielingen en alweer de barricades in de stad. Hij voerde het bevel over het 4de bataljon van het 2de legioen, bestaande uit ongeveer 5000 manschappen. Zijn tijdgenoten en zeker de mannen die onder hem dienden, staken hun waardering voor hem niet onder stoelen of banken. Toen het stof weer was neergedaald kreeg hij voor zijn verdiensten de rang van Commandeur in de Orde van het *Légion d'Honneur* (25 augustus 1848). Tijdens een banket met de generale staf, de kapiteins en de sergeants ter ere van die gelegenheid, zongen de aanwezigen hem toe met een eigengemaakt lied van vijf coupletten op de wijze van *Je loge au quatrième étage*. We kunnen dit niet anders duiden dan als een teken van de grote waardering die deze mannen hun commandant toedroegen en wellicht met een glimlach denken aan de wijze waarop wij ook tegenwoordig nog onze feestjes ter ere van jubilarissen opluisteren.

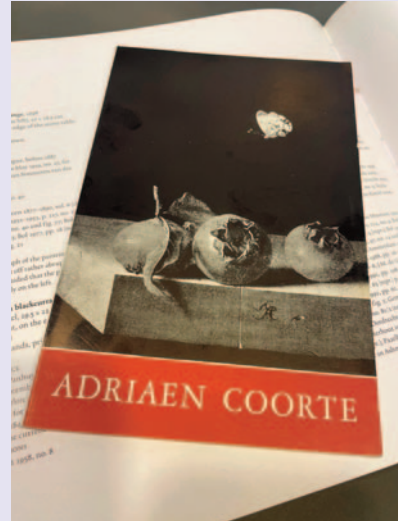

Medaille van een Commandeur de l'Ordre National de la Légion d'Honneur

Marijke van Vliet, cie. PR

Adriaen Coorte 'Asperges, kruisbessen en aardbeien op stenen bank'

Boekje uit 1958

Jup de Groot en Manon van der Mullen zijn weer op zoek gegaan naar een prachtig stuk in het Depot met een mooi VDM-verhaal. Onze inspiratie was de Lente. En al snel kwamen we dan ook op het prachtige werk 'Asperges, kruisbessen en aardbeien op stenen bank' van Adriaen Coorte.

Adriaen Coorte werkte in Zeeland, waarschijnlijk in of nabij Middelburg. Er is vrijwel niets over hem bekend. Het is de verdienste van Laurens Bol, die als directeur van het Dordrechts Museum de eerste tentoonstelling ooit van deze 17de-eeuwse stillevenschilder maakte in 1958.

In de inleiding van een klein boekje rondom de tentoonstelling schrijft Laurens Bol: 'Coorte werd in de handboeken niet of alleen met enkele minzame woorden vermeld. Werkend in de beslotenheid van een kleine, geïsoleerde stad heeft hij hoogstens plaatselijke faam genoten. Twee en een halve eeuw na de voltooiing van het laatste, kleine stilleven krijgt Adriaen Coorte een bescheiden première in het Dordrechts Museum'.

Coorte heeft een klein oeuvre van circa 60 schilderijen nagelaten met date-

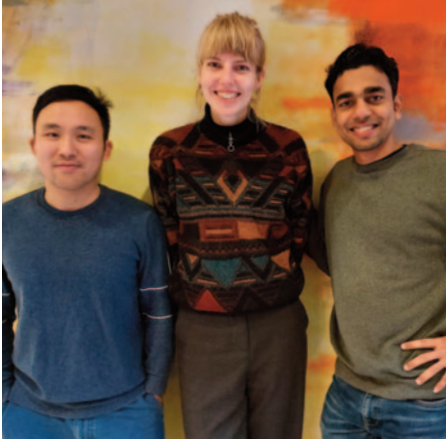
ringen tussen 1683 en 1707. Het betreft voornamelijk vruchtenstillevens op klein formaat. Deze in 1958 nog onbekende kunstenaar is heel erg in de belangstelling komen te staan en zijn schilderijen zijn nu internationaal beroemd geworden en worden voor hoge prijzen in de handel verkocht. Ons schilderij was op de betreffende tentoonstelling van 1958, werd in 1973 in langdurig bruikleen gegeven en in 1987 bij overlijden geschonken door mevrouw L. Thurkow – van Huffel te Den Haag.

Piet van Wijngaardt 'Stilleven met magnoliatak'

In Dordrecht begon dus in 1958 de glorieuze start van de herwaardering van een onterecht vergeten schilder en door een royale schenking destijds, hebben wij gelukkig een prachtig voorbeeld van zijn verfijnde kunst. Nu hangt dit schilderij op zaal in Dordrechts Museum, waar u er elke dag van kunt genieten, maar in het depot hangt nog een werk dat we graag in deze rubriek onder de aandacht brengen. Dit schilderij 'Stilleven met magnoliatak' van Piet van Wijngaardt is in 1928 aangekocht van de kunstenaar. Een mooi olieverfschilderij op doek met een ruim formaat van 82,4 cm bij 61,8 cm. Piet van Wijngaardt (Amsterdam, 4 november 1873 – Abcoude, 25 januari 1964) was een Nederlandse graficus, kunstschilder, tekenaar, etser en lithograaf. Hij volgde van 1892 tot 1897 een opleiding aan de Rijksakademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam. Werk van Van Wijngaardt is onder andere ook opgenomen in de collecties van het Stedelijk Museum Amsterdam en het Frans Hals Museum in Haarlem. In de Collectie Boendermaker bevonden zich 97 werken van hem.

Janine van Zoest, *Bestuurslid*

Vinr Peng Zhang, Fiona Lutjenhuis en Aboul Hisham

Kim van Norren

Cornelius Völker, Hans, 2003

De Scheffer Kunstprijs 2024

Zaterdag 30 maart 2024
14.30 uur tot 17.00 uur
Schoumanzaal

Uit zeventig inzendingen heeft de jury drie genomineerden aangewezen, Aboul Hisham, Fiona Lutjenhuis en Peng Zhang. Iedere twee jaar reikt VDM de nationale kunstprijs De Scheffer uit, als aanmoediging voor jonge, in Nederland werkzame kunstenaars. De prijs bestaat uit een tentoonstelling en de aankoop van een werk van de winnaar. Na het bekendmaken van de winnaar en het feestelijke openingsprogramma kun je de tentoonstelling bekijken. Ook is er een borrel in het museumrestaurant.

Eind februari heeft ieder VDM-lid deze uitnodiging in zijn of haar mailbox met daarin een link om u aan te melden voor de opening. Er zijn echter enkele leden die geen e-mail adres hebben of dit niet hebben doorgegeven. Deze mensen mogen een kaart sturen naar het volgende adres: Dordrechts Museum, t.a.v. R van Broekhoven, Museumstraat 32, 3311XP in Dordrecht. Graag uw naam vermelden en of u alleen of met twee personen komt. Nogmaals, de mensen die de uitnodiging via de mail ontvangen kunnen zich via de link in de mail aanmelden.

De Scheffer nader bekeken

Donderdag 11 april 2024
Aanvang 15 uur
Locatie: de Salon
Prijs: €6,-. Maximaal 30 deelnemers

Wilma Sütö, conservator moderne en hedendaagse kunst, neemt ons mee naar de expositie om dieper in te gaan op de selectie van de kunstwerken.

Het is goed ons te realiseren dat de pioniers van onze vereniging, ruim 180 jaar geleden, werken hebben aangekocht van toentertijd levende moderne kunstenaars en daarmee feitelijk het fundament hebben gelegd voor het Dordrechts Museum.

Het is fantastisch dat we, mede dankzij het Schefferlegaat, een bijdrage kunnen leveren aan de in onze statuten zo mooi omschreven 'Bloei der Kunsten', en daar heffen we na afloop graag het glas op! Aanmelden via de site met betaling van € 6,- middels iDeal onder vermelding van Scheffer II april en uw lidnummer.

ALV

Algemene Leden Vergadering

Woensdag 15 mei 2024
19.30 uur, Schoumanzaal
Met voorafgaand asperge-diner bij Art & Dining om 17.45 uur
Aanmelden via de VDM-website

Excursie Museum More

Gorssel – Ruurlo
Zaterdag 1 juni 2024
Vertrek 8.30 uur vanaf Halmaheiraplein. Terugkomst 17.30 uur
Deelname € 35,-
Max 56 deelnemers

Jarenlang op het verlanglijstje van de Activiteitencommissie en van veel leden van VDM: op stap naar de Achterhoek! We bezoeken Museum More in Gorssel en reizen vervolgens door naar Ruurlo. In het Museum More, het grootste en meest toonaangevende museum voor modern realisme in Europa met een geweldige vaste collectie waaronder Ket, Koch, Hynckes, Charley Toorop, Schumacher en Willink, zijn op dat moment naast de vaste collectie een drietal tentoonstellingen. In Kabinet I Rombout Oomen met The Rule of Law. Een schilderij met een diameter van vijf meter, een hoogte van drie meter en een lengte van acht meter waarin hij de tuin van zijn vader vastlegt. Een overzichtstentoonstelling van de Duitse kunstenaar Cornelius Völker. Zo'n 100 topstukken zijn er te bewonderen. Alledaagse dingen worden door hem op zeer speciale manier op het doek gebracht. Daarnaast is er een tentoonstelling met de titel Aan 't water. Een vijftigtal schilderijen, tekeningen en prenten uit de laatste 120 jaar die beelden geven van zowel de aantrekkelijke kanten als de ongunstige aspecten van het water. Vervolgens bezoeken we kasteel Ruurlo. Verdere informatie wordt bekend gemaakt op de website.

*) Vanwege administratieve redenen dient u zich voor de activiteiten in te schrijven en te betalen via de website van VDM: www.verenigingdordrechtmuseum.nl/activiteiten Alléén op deze manier is uw inschrijving geldig!

DORDRECHTS MUSEUM

www.dordrechtmuseum.nl

Gebroeders Van Strij van schets tot schilderij

25 februari t/m 1 september 2024

Het Dordrechts Museum viert vanaf 25 februari het 250-jarig jubileum van Pictura met de tentoonstelling *Gebroeders Van Strij - van schets tot schilderij*. In deze tentoonstelling staan Abraham en Jacob van Strij centraal, de drijvende krachten achter de oudste kunstenaarsvereniging van Nederland. In het genootschap oefenden de leden met modeltekenen en werden er kunstbeschuwingen gehou-

Abraham van Strij, De tekenles

den waarbij men rond een tafel prenten en tekeningen kon bewonderen. Deze traditie wordt in de tentoonstelling nieuw leven ingeblazen, door bezoekers bewust te laten kijken en vergelijken. Speciaal voor VDM-leden worden er kunstbeschuwingen georganiseerd onder begeleiding van conservator Sander Paarlberg.

Kunst voor de Kost

20 april t/m 8 september 2024

'Als kunstenaar verdien je pas geld na je dood' – het is een veelgehoorde opvatting. Maar waar komt dat idee vandaan? En klopt het eigenlijk wel? In de tentoonstelling *Kunst voor de Kost* ontdek je dat kunst niet alleen de on-grijpbare business is die het soms lijkt;

maar dat het ook gewoon een beroep is waar mensen hun geld mee verdienen. Met kunstwerken van o.a. Jozef Israëls, Matthijs Maris, Henriëtte Ronner-Knip, Johan Barthold Jongkind en Piet Mondriaan.

Activiteiten/evenementen

Dordrechts Museum:

www.dordrechtmuseum.nl/nu-te-zien-en-te-doen/

www.huisvangijn.nl/

www.hofvannederland.nl/

www.regionaalarchiefdordrecht.nl

www.verenigingdordrechtmuseum.nl

Vereniging
Dordrechts
Museum
sinds 1842
in beeld

Met dank aan:

www.drukkerij-rad.nl

Redactie
Janine van Zoest

Opmaak
Theun Okkerse
c/o Pictoright

DORDRECHT VIERT HET 250 JAAR PICTURA!

Zoals de naam Teekengenootschap Pictura – opgericht in 1774 – al aangeeft, begon het als een genootschap van tekenaars. De Vereniging Dordrechts Museum, die uit 1842 stamt, ondersteunde dit initiatief door de kosten te dragen voor de modeltekenavonden én ook van het glas bier na afloop! Pictura is het oudste nog bestaande kunstenaarsgenootschap van Nederland!

Voor diegene die Pictura niet kennen: Pictura is een genootschap met 113 werkende leden en 68 kunstlievende leden (donateurs). De Van Strij's, Schotel, Otto Dicke en Kees Budingh' waren lid. Per jaar worden er ca. acht tentoonstellingen en evenementen met werk van leden en niet-leden georganiseerd. Dat kunnen schilderwerken, tekeningen, installaties of performances zijn.

Sinds 1900 is Pictura gevestigd in een statig pand aan de Voorstraat 190-192. Het huis stamt uit 1560 en was van de muntmeester, later is het van een nieuwe gevel en interieur voorzien in de Lodewijk XV-stijl en woonde er burgemeesters. De aankoop van het pand werd mogelijk gemaakt door goeude Dordtse burgers. Nog steeds brengt de Grote Zaal, die in 1900 werd aangebouwd, kunstenaars in verrukking, het licht is er namelijk prachtig! Pictura heeft één betaalde werknemer die als zakelijk leider optreedt en de activiteiten coördineert. Maar veel werk wordt door kunstenaars en vrijwilligers gedaan. Ook wordt Pictura financieel ondersteunt door de gemeente Dordrecht. Naast een subsidie voor huisvesting en exploitatie is er ook ondersteuning van de organisatie. Op het ogenblik wordt de foyer verbouwd en van een nieuwe inrichting voorzien; een soort huiskamer waar kunst het gespreks-onderwerp kan zijn.

Het jubileum zal in de stad op diverse plaatsen te zien zijn: Dordrechts Museum met werk van de oprichters de Gebroeders Van Strij, het Patriciërshuis met werk van vroege leden en de Kunstkerk waar kunstenaars werk zullen maken. Het Archief werkt aan een boekje over Pictura én er is een filmdocumentaire over Pictura in de maak

Natuurlijk zal Pictura ook zelf aandacht besteden aan dit bijzondere jubileum: wat dacht u van 24 uur Modeltekenen of een Masterclass Buitentekenen waar geoe-

PICTURA/
250 JAAR

Het jubileum vignet is door Geerten Ten Bosch gemaakt

fende en ongeofende liefhebbers aan kunnen deelnemen? Daarnaast komen er workshops voor scholieren en een Vlaggenproject op de Voorstraat. De *Salon der Leden* exposeert werken bij particulieren en de tentoonstelling *Huis Klos* in Pictura zelf.

In de traditie van Pictura komt er een jubileumpenning, in Pictura werden deze in de 19de eeuw al als prijs uitgereikt bij tekencompetities. Het project *How to End* draait om de vraag wanneer een werk af is; wanneer kan het de wereld in? Kortom genoeg plannen om er een gedenkwaardig jubileum van te maken!

Theun Okkerse, voorzitter Pictura

VDM gaat graag participeren binnen dit feestelijke jubileum en komt binnenkort hierop terug waarbij u moet denken aan het op locatie schilderen - zowel binnen als buiten- begeleidt door een professionele kunstenaar. In ons volgende kwartaalbericht zullen wij u verder informeren.

VDM doet graag een oproep op u om Pictura te ondersteunen en kunstlievend lid te worden. Hierdoor kunt u participeren in het feestjaar van Pictura en deelgenoot worden van alle activiteiten die er georganiseerd worden. Hoe mooi is het om als kunstliefhebber startende kunstenaars binnen Pictura de kans te geven zich verder te ontwikkelen en deelgenoot te zijn van het oudste Teekengenootschap van Nederland !

Meer informatie treft u aan op www.pictura.nl 'lid worden' -> 'kunstlievend lid' daar kunt u zich inschrijven.

Tot ziens in Pictura!

Nelleke Smits, bestuurlid

Nader bekeken: Kunst in het wild

Er hangt een enorme wolk van bedrijvigheid in en om het Dordrecht Museum. Iedere keer weer verbaas ik me erover als er wéér iets nieuws en heel bijzonders opduikt. Het werk *Eigen Schuld*, met een politiek beladen knipoog naar het leenstelsel, de nieuwe Samuel van Hoogstraten waarvoor nog iets meer geld beschikbaar moet komen, het succes van Rein Dool, Jan Veth en Andere Ogen, het kan niet op. En dan ga je een kopje koffie drinken in de stad en zit je opnieuw oog in oog met Rein Dool. Het overkwam mijn vriendin Ellen bij Centre Ville. Veel mensen zullen alleen het terras kennen, waar je al vroeg in het jaar in de zon kunt zitten met zicht op de gebroeders De Witt. Maar ga je binnen zitten in deze “gezelligste serre van Dordt sinds 1902”, dan zit je ineens tegenover een meters brede houtskooltekening van Rein Dool, die als in een spiegel de gasten en het personeel raak neerzet, zoals alleen hij dat kan. Ellen had niets teveel gezegd. Ik vroeg er één van de serveersters naar. Ja, het was een Rein Dool en hij had het zelf gesigneerd. Hoewel de onderste rand toch wat vervaagd leek door te enthousiast gezwaai met een stofdoek, ziet het er nog prachtig uit. Nee, zei het meisje, we mogen het nooit schoonmaken en het zal nooit weggewit worden. Gelukkig maar.

Navraag bij Rein Dool zelf leverde nog het volgende op: een jaar of 15 geleden heeft hij de tekening speciaal voor Centre Ville gemaakt, geïnspireerd door het café met zijn mensen. De eigenaar had steigers neergezet en toen heeft hij op een zondagochtend in een half uur de tekening gemaakt. Sindsdien mag hij er altijd binnenkomen voor een gratis kopje koffie. Wat een mooi verhaal. Het museum is van de stad en de stad is het museum, voor wie het maar wil zien. Dank Dordrecht Museum, dank Centre Ville en dank Rein Dool!

Marijke van Vliet, cie. PR

Gezicht op Dordrecht

Project Buitentekenen

In 2024 bestaat Pictura als kunstenaarsvereniging 250 jaar; in 1774 werd het Teekengenootschap Pictura in Dordrecht opgericht en na 250 jaar bestaan wij, als enige zo oude kunstenaarsvereniging in het land, nog steeds. Dat willen wij vieren met een breed programma dat zowel kunstenaars en kunstliefhebbers in het hele land, als inwoners van Dordrecht en omstreken betreft bij de feestelijkheden.

In het plan '250 jaar Pictura 2024' is het hele, globale programma opgenomen. Op basis van dit programma worden de verschillende projecten in aparte projectplannen uitgewerkt.

Pictura is ooit als Teekengenootschap opgericht en in dit jubileumjaar willen wij het tekenen dan ook in de schijnwerpers zetten. Dat doen we met exposities, maar ook met voor publiek aantrekkelijke doe-activiteiten. Eén van die activiteiten is het project Buitentekenen, met als onderdeel daarvan *Gezicht op Dordrecht*.

Project

In de zomermaanden van 2024, mei, juni, juli en augustus organiseren we op 4 zaterdagen workshops Buitentekenen voor amateurtekenaars uit Dordrecht en omstreken onder leiding van een professionele kunstenaar. Op zo'n zaterdag worden er twee workshops gegeven, 's ochtends van 10.00 tot 13.00 uur en 's middags van 14.00 tot 17.00 uur. Per workshop kunnen er 20 deelnemers mee doen. Het is mogelijk om zowel de ochtend als de middag mee te doen.

Twee van die zaterdagen geven we het thema 'Gezicht op Dordrecht' mee; op die dagen gaan we het tegenwoordige gezicht op Dordrecht tekenen vanaf de oever van de Oude Maas aan de Zwijndrechtse kant van

de rivier en de andere zaterdag vanaf de oever van de Beneden Merwede aan de Papendrechtse kant.

Vele kunstenaars gingen ons hierin voor; aan de Papendrechtse kant staat langs de oever het voorbeeld van Albert Cuijper, in Zwijndrecht werken van Jongkind en Schotel (foto's). Maar ook wat 'jongere' Picturiansen als Willy Sluiter en Daan Mühlhaus hebben vanaf de overkant van de rivier Dordrecht vereeuwigd.

Data en thema

• Op **zaterdag 25 mei** trappen we de serie workshops af met 'Buitentekenen' in de tuin van het Dordrecht museum o.l.v. Judith ten Bosch. Deze is van 10.00 tot 13.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur.

• **Zaterdag 15 Juni** workshops Biesbosch o.l.v. Wim van Broekhoven in de Biesbosch.

• **Zaterdag 6 juli** Gezicht op Dordrecht naar voorbeeld van Willy Sluiter (zie foto) in Zwijndrecht, o.l.v. Bart van der Bom.

• **Zaterdag 24 augustus** Gezicht op Dordrecht o.l.v. Albert Zwaan in Papendrecht. Zie zijn werk gebaseerd op Daan Mühlhaus. (foto)

In het onderwijs

Naast deze 8 workshops die open staan voor elke geïnteresseerde amateurteenaar in Dordrecht, Zwijndrecht en Papendrecht, zijn we samen met het SOC (Samen Ontwikkelen door Cultuur) dat intermediair

is voor cultuureducatie in het onderwijs in de Drechtsteden, aan het kijken of we voor de Augustinusschool (reformatorisch basisonderwijs) in Papendrecht de workshop Gezicht op Dordrecht binnen schooltijd kunnen organiseren.

Slecht weer

We kijken of we in de nabijheid van de buitentekenplek een onderkomen kunnen vinden waar bij slecht weer geschuild, dan wel gewerkt kan worden. (Zaal Dordrechts Museum, Biesbosch bezoekerscentrum/Sterrenwacht, Bovenzaal Zomerlust of Watertoren, Bovenzaal Willaerts,).

Expositie(s)

In de periode **22 juni – 14 juli** zullen de tot dan toe tijdens de eerste twee workshops gemaakte werken geëxposeerd worden in Pictura, in combinatie met werk van andere participatie- en educatieprojecten ter gelegenheid van het Picturajubileum.

Voor de gemaakte werken tijdens de twee 'Gezicht op Dordrecht' workshops in juli en augustus wordt op een later moment, tussen 15 september en 28 september nog een ten-

toonstelling in Pictura gehouden.

Bereik

Totaal max. 160 deelnemers vrije inschrijving. Het kan zijn dat er deelnemers 'dubbel' geteld worden als zij de hele dag deelnemen. 50 basisschoolkinderen van de Augustinusschool

Werving en publiciteit

In de drie deelnemende gemeenten zal via de plaatselijke kranten en wijkbladen geworven worden voor de workshops. In de Dordt Centraal die in Dordrecht en Zwijndrecht verschijnt, komt in het jubileumjaar 40 keer een artikel over de historie en het jubileum van Pictura, hierbij zal ook aandacht besteed worden aan de buitentekenworkshops. In de nieuwsbrieven (en sociale media-uitingen) van Pictura, de Vereniging Dordrecht Museum*, Kunstkerk en Beeldenpark Drechtoevers zullen de workshops gepromoot worden en bij bestaande teken- en schilderclubs in Zwijndrecht (o.a. atelier 49, Barteljee) Papendrecht (o.a. Volksuniversiteit) en Dordrecht (o.a. Studio 76, ToBe, Ultramarinde) zal informatie over de workshops aangeboden worden.

*Met de Vereniging Dordrecht Museum is er een afspraak dat zij bij de workshops in Dordrecht (mei, juni) max. 10 plaatsen per workshop kunnen vullen. Voor die in Zwijndrecht en Papendrecht is het maximum voor VDM-leden per workshop in eerste instantie 6. Mocht blijken dat er nog ruimte is, dan kan die door VDM-leden gevuld worden. Dit lagere maximum is vanwege de subsidie die van de gemeenten Zwijndrecht en Papendrecht ontvangen wordt voor de activiteit. Dan moet er ook voldoende plek voor deelnemers uit die gemeenten zijn.

Kosten

Deelnemers betalen voor een workshop van 3 uur € 15,-. Bij voldoende ruimte kunnen mensen ook twee workshops op een dag volgen voor € 30,-.

PICTURA/
250 JAAR